

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสาร เป็นความผิดชนิดหนึ่งที่สามารถเกิดขึ้นได้บ่อยมากและก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงได้ เหมือนกับความผิดประเภทอื่น ทั้งนี้ เนื่องจาก การปลอมเอกสารสามารถกระทำในทางลับตามใจชอบ ไม่ต้องใช้กำลังหรือการเสี่ยงภัยแต่อย่างใด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากเอกสารที่ปลอมนั้นเป็นเอกสารของผู้กระทำผิดและอยู่ในความครอบครองของตนเอง จึงอาจมีผลทำให้ผู้กระทำผิดหลุดพ้นจากการลงโทษไปได้

เอกสารนับว่าเป็นหลักฐานอันสำคัญยิ่งเกี่ยวกับความเชื่อถือและความมั่นคงอันเกี่ยวพันระหว่างเอกชนด้วยกันหรือระหว่างเอกชนกับรัฐ ซึ่งในการทำนิติกรรมบางอย่างนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องกระทำเป็นหนังสือหรือมีหลักฐานเป็นหนังสือ มิฉะนั้นแล้วจะเป็นโมฆะหรือไม่อาจฟ้องร้องบังคับคดีได้ แม้แต่ในการฟ้องร้องดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและอาญาเอกสารก็เข้ามามีส่วนสำคัญในกระบวนการพิจารณาฐานะ เป็นพยานหลักฐานประเภทหนึ่ง และโดยความมุ่งหมายของการใช้เอกสารในการติดต่อสื่อสารระหว่างกันก็เพื่อให้ทราบถึงความหมายที่ต้องการสื่อแทนการใช้ถ้อยคำ และที่สำคัญก็คือ สามารถใช้เป็นหลักฐานอ้างอิงได้ดีกว่าการพูดเนื่องจากมีหลักฐานปรากฏแน่ชัด ยิ่งในปัจจุบันนี้มีความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ และสังคมเป็นอย่างมาก ความจำเป็นในการใช้เอกสารก็มีมากขึ้นตามไปด้วย ดังนั้น ถ้าเอกสารถูกปลอมแปลงย่อมจะส่งผลกระทบต่อความเชื่อถือและความมั่นคงของเอกสารในการใช้เป็นหลักฐาน ด้วยเหตุนี้ กฎหมายของประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการกำหนดโทษสำหรับผู้กระทำผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารเอาไว้เพื่อป้องกันมิให้มีการประทุษร้ายต่อความคึกคักของผู้ทำเอกสารฉบับที่แท้จริงและต่อความเชื่อถือของบุคคลที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับเอกสารโดยบุคคลเหล่านี้

จะ ได้รับประกันในความแท้จริงแห่ง เอกสารซึ่ง เป็นแนวทางที่กฎหมายสามารถให้ความคุ้มครองแก่เอกสารได้ประการหนึ่ง

การปลอมเอกสารของไทยมีการบัญญัติเป็นความผิดโดยมีหลักฐานปรากฏมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาซึ่งมีทั้งการปลอมทางรูป และการปลอมทางจิตใจ โดยบทลงโทษสำหรับความผิดดังกล่าวนี้นับว่า มีความรุนแรงพอสมควรและเป็นโทษที่กระทำต่อเนื้อตัวร่างกายของผู้กระทำผิด แต่ต่อมาเมื่อมีการใช้กฎหมายลักษณะอาญาและประมวลกฎหมายอาญาลับปัจจุบัน การลงโทษสำหรับความผิดปลอมเอกสารก็ลดความรุนแรงลงเหลือเพียงโทษจำคุกและปรับเท่านั้น จากการศึกษาเปรียบเทียบประวัติและวิวัฒนาการของการปลอมเอกสารกับประเทศอังกฤษแล้วจะพบว่า ในส่วนของสารบัญญัติจะมีความคล้ายคลึงกันคือ มีบทบัญญัติที่คุ้มครองเอกสารทั้ง เอกสารราชการและของเอกชน รวมทั้งดวงตรา รอยตราด้วย แต่ในรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะการกระทำความผิดอาจแตกต่างกันบ้าง สำหรับในส่วนของวิธีสบัญญัตินั้น การปลอมเอกสารบางประเภทเป็นความผิดที่อยู่ใต้อำนาจศาลแขวง บางประเภทอยู่ในอำนาจของศาลอาญา การพิจารณาคดีในศาลอาญาของอังกฤษเป็นระบบลูกขุนแต่ของไทยไม่มีระบบลูกขุน ส่วนการพิจารณาในศาลแขวงของทั้งสองประเทศแม้จะเป็นการพิจารณาคดีโดยรวบรัดแต่ก็มีส่วนที่ต่างกันคือ การพิจารณาของประเทศไทยเป็นการฟ้องร้องและพิจารณาพิพากษาด้วยวาจา แต่ประเทศอังกฤษเป็นการพิจารณาคดีโดยไม่มีลูกขุน

ในการศึกษาเรื่องการปลอมเอกสารของประเทศต่าง ๆ จะพบว่า มีการให้ความหมายหรือคำอธิบายถึงลักษณะของการกระทำที่เป็นการปลอมเอกสารไว้ต่าง ๆ กัน อย่างไรก็ตามเพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจพื้นฐานเกี่ยวกับการปลอมเอกสาร จึงอาจสรุปได้ว่า "การปลอมเอกสารเป็นการกระทำใด ๆ อันเป็นการแปลงความจริงในเอกสารไม่ว่าโดยตัวหนังสือหรือโดยจิตใจเพื่อให้ผู้อื่นหลงเชื่อว่าเป็นเอกสารจริงในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น" และไม่เพียงแต่ความหมายหรือคำจำกัดความที่มีต่าง ๆ กันไป ประเทศเหล่านี้ยังมีรูปแบบของการจัดหมวดหมู่ความผิดปลอมเอกสารที่อาจเหมือนกันหรือต่างกันก็ได้ เช่น จัดความผิดปลอมเอกสารรวมไว้ในความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชน ความผิดเกี่ยวกับความเชื่อถือของสาธารณะ ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและแปลง ความผิดที่กระทำให้เกิดภัยอันตรายแก่ทรัพย์ เป็นต้น แม้หมวดหมู่ที่จัดจะต่าง

กัน แต่เมื่อพิจารณาให้ดีแล้วจะเห็นว่า การจัดแบบต่าง ๆ เหล่านี้มีสิ่งที่ร่วมกันหรือ
 เกี่ยวพันกันอยู่ สิ่งนี้ก็คือ " คุณธรรมทางกฎหมาย " แต่ที่มีการจัดต่างก็แล้วแต่ว่าจะ
 นำสิ่งใดมาเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา หากจัดตามวัตถุประสงค์แห่งการกระทำก็จะอยู่ในหมวด
 ความผิดต่อทรัพย์สินดังเช่น การจัดหมวดหมู่ความผิดของประเทศอังกฤษ ถ้าจัดตามลักษณะ
 ของการกระทำก็จะอยู่ในหมวดความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่ง ถ้าความผิดนั้นมีคุณธรรมทางกฎหมายที่ประสงค์จะคุ้มครองมากกว่าหนึ่งประการ
 แล้ว การจัดหมวดหมู่ความผิดก็ขึ้นอยู่กับว่าจะถือคุณธรรมข้อใดเป็นหลัก เช่น ความ
 ผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงานปลอมเอกสารมีคุณธรรมทางกฎหมาย คือ ความบริสุทธิ์แห่ง
 อำนาจอรัฐหรือตำแหน่งตำแหน่งกับความมั่นคงเชื่อถือในทางพยานหลักฐานของเอกสาร จึง
 เห็นได้ว่า ความผิดฐานเจ้าพนักงานปลอมหนังสือตามกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ. 127
 มาตรา 229 อยู่ในหมวดความผิดปลอมหนังสือ เนื่องจากเป็นความผิดที่กระทบต่อความ
 มั่นคงเชื่อถือในทางพยานหลักฐานของเอกสาร แต่เมื่อมีการใช้ประมวลกฎหมายอาญา
 พ.ศ. 2499 ความผิดดังกล่าวได้กลายมาเป็นความผิดฐานเจ้าพนักงานปลอมเอกสารตาม
 มาตรา 161 แห่งประมวลกฎหมายนี้ แต่อยู่ในหมวดความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ
 เนื่องจากถือว่า เป็นความผิดที่กระทบต่อความบริสุทธิ์แห่งอำนาจอรัฐหรือตำแหน่งซึ่งความ
 ผิดที่มีเนื้อหาทางสารบัญญัติไม่ต่างกันมากนัก แต่หากอยู่คนละหมวดหมู่กันแล้วอาจมีผลต่อ
 ข้อกำหนดทางวิธีพิจารณาความได้ เช่น ความผิดฐานยกยอกลายมือชื่อตามกฎหมายลักษณะ
 อาญา มาตรา 315 ซึ่งมีเนื้อหาระไม่ต่างกันกับความผิดปลอมเอกสารตามประมวล
 กฎหมายอาญา มาตรา 264 วรรคสอง แต่มีวิธีพิจารณาความที่ต่างกัน กล่าวคือ ความ
 ผิดฐานยกยอกลายมือชื่อเป็นความผิดต่อส่วนตัว ซึ่งต้องมีการร้องทุกข์โดยผู้เสียหายก่อน
 จึงจะสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดได้ แต่เมื่อกลายมาเป็นความผิดตามประมวล
 กฎหมายอาญาแล้วกลับถือว่า เป็นความผิดอาญาแผ่นดินซึ่งผู้เสียหายไม่จำเป็นต้อง
 ร้องทุกข์ก็สามารถสอบสวนดำเนินคดีได้ นอกจากนี้ การจัดหมวดหมู่ความผิดยังทำให้
 ทราบว่า ประเทศนั้นถือว่าความผิดปลอมเอกสารเป็นความผิดร้ายแรงหรือไม่ ดังเช่น
 ความผิดปลอมเอกสาร (Forgery) ของประเทศฝรั่งเศส และประเทศอังกฤษ มีทั้งที่
 เป็นความผิด Felonies และ Misdemenaors หรือ กรณีของประเทศนอร์เวย์
 ประเทศตุรกี และประเทศออสเตรีย ถือว่าเป็นความผิดประเภท Felonies ซึ่งจาก
 การศึกษาตัวบทกฎหมายของต่างประเทศพบว่า หากประเทศใดที่มีการแบ่งความผิดใน
 ลักษณะที่กล่าวมานี้แล้ว การปลอมเอกสารมักจะเป็นความผิด Felonies ส่วนความ

ผิดปลอมเอกสารของประเทศไทยไม่เคยปรากฏว่า เป็นความผิดกฎหมายเลยไม่ว่าจะตามกฎหมายลักษณะอาญาหรือประมวลกฎหมายอาญาลับปัจจุบันก็ตาม

สำหรับหลักกฎหมายเกี่ยวกับการปลอมเอกสารก็มีความแตกต่างกัน เริ่มตั้งแต่การให้ความหมายหรือคำจำกัดความของคำว่า "เอกสาร" บางประเทศก็ให้ความหมายที่แคบแต่บางประเทศให้ความหมายที่ค่อนข้างจะกว้าง เช่น ในกรณีของประเทศไทยนั้น เอกสารจะหมายถึง กระดาษ หรือวัตถุอื่นใดซึ่งได้ทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข พับ หรือแผนแบบอย่างอื่นจะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้นก็ได้ ซึ่งคำว่า "เอกสาร" ของประเทศในระบอบกฎหมายคอมมอนลอร์ เช่น ประเทศอังกฤษ และสหรัฐอเมริกาจะมีความหมายแคบกว่า กล่าวคือ ต้องเป็นเอกสารที่มีคุณค่าหรือความสำคัญทางกฎหมายและทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะ สร้าง ก่อน แรกเริ่มเปลี่ยนแปลง หรือระงับสิทธิ ซึ่งสิทธิอันที่นี้จะ เป็นสิทธิทางกฎหมายแพ่ง หรือกฎหมายมหาชนก็ได้ แต่ถ้าเป็นเอกสารสิทธิตามกฎหมายไทยจะเป็นสิทธิทางแพ่ง ส่วนของการกระทำอันเป็น " การปลอม " ตามกฎหมายไทยมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 264 ซึ่งการปลอมโดยแท้ ได้แก่ การทำเอกสารปลอมขึ้นทั้งฉบับหรือแต่ส่วนหนึ่งส่วนใด ซึ่งเอกสารฉบับจริงจะมีอยู่หรือไม่ก็ตาม ส่วนการเติมหรือตัดทอนข้อความ หรือแก้ไขด้วยประการใด ๆ ในเอกสารที่แท้จริงเป็นการแปลงเอกสารที่แท้จริงที่มีอยู่แล้วหรือเป็นการปลอมเทียมนั่นเอง การลงลายมือชื่อหรือประทับตราปลอมก็นับว่าเป็นการปลอมเอกสารอีกประเภทหนึ่ง การปลอมประการสุดท้ายเป็นการยกยอกลายมือชื่อตามกฎหมายลักษณะอาญาแต่เดิมซึ่งประมวลกฎหมายอาญาลับปัจจุบันนี้ถือว่าเป็นการปลอมเอกสารด้วย เอกสารปลอมต่างกับเอกสารเท็จโดยเอกสารปลอมมองความเป็นเท็จในตัวตนของเอกสาร ข้อความในเอกสารนั้นอาจไม่เท็จโดยตรงกับความจริงทุกประการก็ได้ แต่เอกสารเท็จมองที่ข้อความซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริงกฎหมายอาญาของไทยไม่ถือว่า เอกสารเท็จเป็นความผิดเว้นแต่บุคคลซึ่งมีลักษณะพิเศษทางสังคมเป็นผู้ทำเอกสารนั้นขึ้น เช่น เจ้าพนักงานหรือผู้ประกอบการวิชาชีพซึ่งในทางดาราศาสตร์ถือว่าเป็นการปลอมทางจิตใจอันเป็นการปลอมเอกสารประเภทหนึ่ง และจากการศึกษาเปรียบเทียบกับหลักกฎหมายของต่างประเทศ จะเห็นได้ว่า หลักกฎหมายในเรื่องการปลอมของไทยจะต่างกับระบอบกฎหมายคอมมอนลอร์ เนื่องจากกฎหมายคอมมอนลอร์ถือว่าเอกสารเท็จเป็นเอกสารปลอมด้วย ขอบเขตของการปลอมจึงกว้างกว่าการปลอม

ของไทย ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนี้อาจส่งผลต่อการบังคับใช้กฎหมายปลอมเอกสารของประเทศไทยได้ หลักกฎหมายปลอมเอกสารของประเทศไทยตามประมวลกฎหมายอาญาลับปัจจุบันยังมีปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายอยู่พอสมควร ซึ่งปัญหาที่น่าเสนาในที่นี้ บางปัญหาอาจนำไปสู่ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปรับปรุงตัวบทกฎหมายให้เหมาะสม แต่บางกรณีอาจเป็นเพียงการวิเคราะห์เพื่อสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ถูกต้องเท่านั้น ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้สามารถจำแนกออกได้ดังนี้ คือ

ปัญหาในเรื่องการจัดหมวดหมู่ของการปลอมเอกสาร เนื่องจากความผิดปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญาลับปัจจุบันมีบัญญัติไว้ทั้งหมด 3 ลักษณะ 7 ปัญหาจึงมีว่ายังมีบทมาตรานี้ที่เป็นการปลอมเอกสารที่นำมาคืออยู่ในหมวดดังกล่าวนี้หรือไม่ หากมีแล้วสมควรที่จะนำบัญญัติรวมไว้ทั้งหมดเดียวกันหรือไม่ อย่างไร นอกจากนี้ในลักษณะ 7 ซึ่งรวมความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลงเอาไว้ แต่ได้แยกความผิดเกี่ยวกับเงินตรา ดวงตรา แสตมป์ และตั๋ว ไว้คนละหมวดกับเอกสาร จึงมีปัญหว่า เงินตรา ดวงตรา แสตมป์ และ ตั๋ว เป็นเอกสารหรือไม่ และการปลอมสิ่งเหล่านี้เป็นการปลอมเอกสารด้วยหรือไม่ ควรจะมีการจัดหมวดหมู่อย่างไรจึงจะเหมาะสม

ปัญหาขอบเขตของการปลอมเอกสาร ดังได้กล่าวแล้วว่า การปลอมของไทยมีขอบเขตแคบกว่าของประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ซึ่งเป็นผลให้บทบัญญัติเกี่ยวกับการปลอมเอกสารของไทยยังไม่ครอบคลุมการกระทำบางอย่าง ที่ควรจะบัญญัติให้เป็นความผิดปลอมเอกสารโดยเฉพาะในเรื่องของการทำเอกสารเท็จ และความผิดปลอมเอกสารที่มีอยู่ไม่สามารถตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบันอันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีสมัยใหม่

ปัญหาอื่นอันเกี่ยวเนื่องกับการบทบัญญัติของกฎหมายปลอมเอกสาร เช่น การปลอมเอกสารกับการละเมิดลิขสิทธิ์นั้น มีกรณีใดที่เป็นการละเมิดลิขสิทธิ์และเมื่อเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์แล้วจะเป็นการปลอมเอกสารด้วยได้หรือไม่ การแก้ไขเปลี่ยนแปลงตัวเลขและตัวอักษรที่บ่งบอกสิ่งเดียวกันในเช็ค แต่หากระบุต่างกันจะมีผลต่อการปลอมเอกสารอย่างไรหรือไม่ การปลอมเอกสารที่เป็นโฆษณากรรมและโฆษณากรรมจะเป็นความผิดหรือไม่ และความผิดปลอมเอกสารมีการพยายามกระทำความคิดได้หรือไม่รวมทั้งปัญหาการ

ปลอมป้ายทะเบียนรถยนต์

ปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีความผิดปลอมเอกสาร เช่น การรับฟังคำพยานผู้ชำนาญการพิเศษ การรวบรวมพยานหลักฐานเอกสารตัวอย่างหรือลายมือชื่อหรือลายเซ็นที่ใช้ในการตรวจพิสูจน์ ปัญหาเกี่ยวกับการสอบสวนดำเนินคดีตลอดจนการฟ้องคดีอันเกี่ยวเนื่องกับศาลแขวง เป็นต้น

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปลอมเอกสาร อันเนื่องจากการจัดหมวดหมู่ความผิด ขอบเขตของการปลอมเอกสาร ปัญหาอื่นอันเนื่องมาจากบทบัญญัติของกฎหมายปลอมเอกสารในประมวลกฎหมายอาญาลับปัจจุบัน ตลอดจนปัญหาในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินคดีความผิดปลอมเอกสาร ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงที่เหมาะสมดังต่อไปนี้

5.2.1 ในเรื่องของการจัดหมวดหมู่ปลอมเอกสารนั้น ผู้เขียนเห็นว่า ควรที่จะนำมาตรา 161 เจ้าพนักงานปลอมเอกสาร และ มาตรา 162 เจ้าพนักงานทำเอกสารเท็จ ซึ่งเป็นการปลอมเอกสารทางรูป และทางจิตใจตามลำดับ มาบัญญัติรวมไว้ในหมวดความผิดเกี่ยวกับเอกสารโดยเป็นการจัดที่คำนึงถึงลักษณะของการกระทำ คือ การปลอมและการแปลงซึ่งไม่จำกัดว่า ผู้กระทำจะเป็นใครก็ได้ อาจเป็นบุคคลธรรมดา เจ้าพนักงานหรือผู้ประกอบการวิชาชีพก็ได้ และยังเป็นการจัดที่ถือเอาคุณธรรมทางกฎหมายที่ประสงค์คุ้มครองความมั่นคง เชื่อถือในทางพยานหลักฐานของเอกสารเป็นหลักเกณฑ์ในการพิจารณาดังเช่นที่เคยจัดไว้ในกฎหมายลักษณะอาญา ร.ศ.127 และเพื่อให้เหมือนกับนานาประเทศที่มักจัดความผิดเจ้าพนักงานปลอมเอกสารไว้ในหมวดปลอมเอกสาร เช่น ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศฝรั่งเศสก็บัญญัติไว้ในมาตรา 145 ซึ่งเป็นหมวดปลอมเอกสารโดยไม่ได้นำบัญญัติรวมเอาไว้กับหมวดความผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงานแต่อย่างใด หรือประมวลกฎหมายอาญาของประเทศเกาหลี มาตรา 227 ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศญี่ปุ่น มาตรา 244 ซึ่งเป็นมาตราเกี่ยวกับเจ้าพนักงานปลอมเอกสารก็อยู่ในหมวดความผิดเกี่ยวกับเอกสาร หรือ ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศตุรกี มาตรา

339 ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับเจ้าพนักงานปลอมเอกสาร และมาตรา 340 เกี่ยวกับเจ้าพนักงานทาเอกสารเท็จ ก็ล้วนแต่อยู่ในหมวดปลอมเอกสาร หรือประมวลกฎหมายอาญาของประเทศโคลัมเบีย มาตรา 231 หมวดปลอมเอกสาร ที่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับเจ้าพนักงานปลอมเอกสารรวมอยู่ด้วย หรือ ประมวลกฎหมายอาญาของประเทศบราซิล มาตรา 266 ซึ่งเป็นบทบัญญัติเกี่ยวกับความผิดเจ้าพนักงานรับรองเอกสารเท็จ ก็อยู่ในหมวดปลอมเอกสารเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ที่กล่าวมานี้ยังมีประเทศอิตาลีอีกประเทศหนึ่งที่บัญญัติความผิดเกี่ยวกับเจ้าพนักงานปลอมเอกสารไว้ในหมวดปลอมเอกสารมาตรา 476 และมาตรา 478 ในส่วนของเจ้าพนักงานทาเอกสารเท็จ ก็มีประมวลอาญาของประเทศนอร์เวย์บัญญัติไว้ในหมวดความผิดปลอมเอกสาร สำหรับประเทศที่ไม่ได้บัญญัติความผิดเจ้าพนักงานปลอมเอกสารไว้ในหมวดปลอมเอกสารก็มีบ้าง เช่น ประเทศกรีซ บัญญัติไว้ในหมวด 12 ความผิดที่กระทำโดยเจ้าพนักงาน มาตรา 242 เป็นต้น

5.2.2 การจัดหมวดหมู่ความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสาร นอกจากจะนำเอาความผิดที่เป็นกรปลอมเอกสารโดยไม่คำนึงถึงตัวบุคคลผู้กระทำผิดมาบัญญัติรวมเอาไว้ดังที่กล่าวมาข้างต้นแล้ว ยังสามารถที่จะจัดโดยการนำเอาการปลอมวัตถุอื่น เช่น เงินตรา ดวงตรา แสตมป์ ตั๋ว ฯลฯ ซึ่งนับว่าเป็นเอกสารดังที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้ในบทที่ 4 รวมเข้าไว้ในหมวดความผิดเกี่ยวกับการปลอมเอกสารแทนที่จะแยกเป็นหมวดต่างหากเพราะอาจทำให้เข้าใจสับสนได้ว่า สิ่งเหล่านี้ไม่ใช่เอกสารหรือมีลักษณะการปลอมที่ต่างจากการปลอมเอกสารอย่างสิ้นเชิง อย่างไรก็ตาม การจัดที่เสนอนี้ไม่ใช่เป็นการจัดหมวดหมู่ที่บรรดานานาประเทศทั้งหลายนิยมจัดกัน ดังจะเห็นได้จากการจัดหมวดหมู่ความผิดปลอมเอกสารในบทที่ 3 หากศึกษาประมวลกฎหมายอาญาของประเทศที่มีการแบ่งความผิดเป็นลักษณะและหมวดแล้ว แม้ชื่อของลักษณะอาจใช้ต่างกันบ้าง เช่น ลักษณะความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลงหรือลักษณะความผิดเกี่ยวกับความสงบสุขของประชาชนหรือลักษณะความผิดเกี่ยวกับความเชื่อถือของสาธารณะ การปลอมเอกสารก็จะแยกเป็นหมวดต่างหากจากความผิดเหล่านี้แต่ยังคงอยู่ในลักษณะเดียวกัน เท่าที่ผู้เขียนได้ศึกษามามีที่นำมาบัญญัติรวมกันไว้ เช่น กฎหมายเกี่ยวกับการปลอมเอกสารของประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกาโดย The Forgery Act 1913 มีบทบัญญัติเกี่ยวกับดวงตรา รอยตรา ธนบัตร รวมอยู่ด้วย หรือ The Forgery and Counterfeiting Act 1981 รวมแสตมป์ไว้ในความหมายของคำว่า "ตราสาร"(instrument) และมี

การนำการปลอมเงินตราทั้งที่เป็นธนบัตรและเหรียญกษาปณ์มาบัญญัติรวมไว้ใน Act ฉบับนี้ แต่เนื่องจากกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีลักษณะของประมวลกฎหมายคงมีแต่ The Model Penal Code ซึ่งเป็นประมวลกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกาที่รวมเงินตรา เหรียญกษาปณ์ แสตมป์ ฯลฯ เข้าไว้ด้วยกันภายในความหมายของคำว่า "writing" ในมาตรา 224.1 แห่งประมวลกฎหมายนี้ อย่างไรก็ตาม ข้อเสนอนี้เป็นผลจากการวิเคราะห์ในทางหลักกฎหมายซึ่งอาจเป็นแนวทางการจัดหมวดหมู่ปลอมเอกสารได้อีกทางหนึ่ง เพราะสิ่งเหล่านี้ก็ล้วนแต่เป็นเอกสารทั้งสิ้น จะต่างกันก็เพียงแค่เป็นเอกสารที่มีฐานะพิเศษเท่านั้น จึงไม่ควรที่จะแยกเป็นหมวดต่างหากจากหมวดปลอมเอกสาร

5.2.3 ขอบเขตของการปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบัน ควรที่จะมีการขยายขอบเขตของการคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงการทำเอกสารเท็จ ดังเช่น หลักกฎหมายปลอมเอกสารของประเทศในระบอบคอมมอนลอว์ แม้ระบบกฎหมายของประเทศไทยจะเป็นระบบกฎหมายซีวิลลอว์ก็ตาม แต่ก็ต้องยอมรับว่าในการวินิจฉัยบรรดาคดีของศาลก็มิใช่น้อยที่ตัดสินตามหลักกฎหมายคอมมอนลอว์ เช่น คดีปล้นเอาเอกสารไป อนุญาตให้มีใบโดยไม่มีอำนาจลงลายมือชื่อของตนเองในตำแหน่งนายทะเบียน ซึ่งผู้ลงจะต้องเป็นหัวหน้าอำเภอปล้นเอาเอกสาร จึงผิดปลอมเอกสาร เนื่องจาก การปลอมเอกสารตามกฎหมายคอมมอนลอว์ต้องเป็นการทำเอกสารขึ้นมาเพื่อใช้อย่างเอกสารแท้จริง การที่ปล้นเอาเอกสารขึ้นมาเป็นเป็นการทำเอกสารให้รู้ว่ามีนายอำเภอทำขึ้น จึงเกิดสิทธิที่จะใช้ได้อย่างเอกสารที่แท้จริง ผู้เขียนจึงขอเสนอแนะให้นำหลักกฎหมายคอมมอนลอว์มาใช้ในส่วนของการปลอมเอกสารซึ่งขยายขอบเขตจากความเท็จในตัวผู้กระทำมาสู่ความเท็จเกี่ยวกับวัน เวลา และสถานที่ที่ทำเอกสารนั้น โดยความเท็จเหล่านี้ต้องเป็นสาระสำคัญของเอกสารฉบับนั้นด้วย โดยเห็นควรมีบทบัญญัติดังนี้ คือ

"ผู้ใดทำหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงด้วยประการใด ๆ เอกสารที่ปรากฏว่าได้ทำขึ้นหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงในวันที่หรือสถานที่อันเป็นเท็จซึ่งเป็นสาระสำคัญของเอกสาร โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน ผู้นั้นกระทำความผิดฐานปลอมเอกสาร "

และเห็นควรเพิ่มเติมบทมาตรา 268 ให้รวมถึงการใช้หรืออ้าง เอกสารอัน

เกิดจากการปลอมเอกสารในลักษณะดังกล่าวข้างต้นด้วย

5.2.4 บทบัญญัติปลอมเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญาไม่สามารถนำมาใช้กับเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยเฉพาะอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ ดังที่ได้ทำการวิเคราะห์ไว้แล้ว ซึ่งสาเหตุสำคัญก็เนื่องมาจากความหมายของคำว่า "เอกสาร" ตามมาตรา 1(7) แห่งประมวลกฎหมายอาญายังไม่ครอบคลุมถึงอุปกรณ์จัดเก็บและบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ซอฟต์แวร์ ซึ่งแนวทางการแก้ไขข้อขัดข้องดังกล่าวนี้อาจทำได้ดังนี้ คือ

แนวทางที่หนึ่ง

เนื่องจาก ยังไม่มีคำวินิจฉัยของศาลฎีกาว่า อุปกรณ์ซอฟต์แวร์ดังกล่าวนี้เป็นเอกสารหรือไม่ หากจะยึดถือบทนิยามศัพท์ของคำว่า "เอกสาร" นั้นเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอาจเกิดปัญหาคือขึ้นได้ แม้จะมีบางคนที่ให้ความเห็นว่า อุปกรณ์ซอฟต์แวร์เป็นเอกสารตามประมวลกฎหมายอาญาก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากการวิเคราะห์ของผู้เขียนเห็นว่า อุปกรณ์ซอฟต์แวร์ไม่น่าที่จะเป็นเอกสารด้วยเหตุผลตามที่ได้วิเคราะห์มาแล้ว ดังนั้นเพื่อเป็นการขจัดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเกี่ยวกับการตีความของคำว่า "เอกสาร" จึงอาจแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 1(7) ให้มีความหมายรวมถึงเทคโนโลยีสมัยใหม่โดยเฉพาะอุปกรณ์เก็บหรือบันทึกข้อมูลทางคอมพิวเตอร์ หรือซอฟต์แวร์ดังกล่าว เช่น บัญญัติว่า "กระดาษหรือวัตถุอื่นใดซึ่งทำให้ปรากฏความหมายด้วยตัวอักษร ตัวเลข ผัง หรือแผนแบบอย่างอื่น จะเป็นโดยวิธีพิมพ์ ถ่ายภาพ หรือวิธีอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งความหมายนั้นและให้หมายความรวมถึงอุปกรณ์จัดเก็บหรือบันทึกข้อมูลข่าวสารด้วยเครื่องจักรกล เครื่องอิเล็กทรอนิกส์ เครื่องคอมพิวเตอร์ หรือเครื่องอื่นที่ตนเองเดียวกัน " ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความแน่ชัดในการตีความกฎหมายมากกว่าความหมายเดิมของเอกสาร ซึ่ง The Forgery and Counterfeiting Act 1981 ของประเทศอังกฤษก็มีบทบัญญัติตามมาตรา 8(1) ให้ แผ่นดิสก์ เทป ซาวนด์แทรคหรืออุปกรณ์อื่นใดซึ่งใช้บันทึกหรือเก็บข้อมูลข่าวสารโดยวิธีแมคคาณิก อิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีอื่นใดอันคล้ายคลึงกันเป็นตราสาร นอกจากนี้ยังบัญญัติเกี่ยวกับการปลอมเอกสารกับเครื่องจักรกล (machine) ไว้ในมาตรา 10(3) และ (4) เพื่อใช้บังคับกับการกระทำ หรือการละเว้นการกระทำที่มุ่งให้เครื่องจักรกลตอบสนองต่อเอกสารปลอมเช่นว่านั้นเสมือนเป็นการกระทำหรือละเว้นการกระทำ

าให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ถือว่าเป็นการปลอมเอกสารด้วย

แนวทางที่สอง

บัญญัติ เป็นกฎหมายใหม่ขึ้นมาโดยเฉพาะ เนื่องจากว่า แม้จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขบทนิยามศัพท์ของคำว่า "เอกสาร" แล้ว ก็อาจเกิดปัญหาต่อมาในเรื่องของการกระทำอันเป็นการปลอมเอกสารได้ว่า การกระทำนั้นเป็นการทำปลอมหรือทำเท็จโดยเฉพาะอย่างถึงหากเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือเทคโนโลยีสมัยใหม่ซึ่งมีระบบการทำงานที่ยุ่ยาก สลับซับซ้อนแล้วย่อมจะเกิดปัญหาในการวินิจฉัยขึ้นได้ การบัญญัติกฎหมายใหม่นั้นอาจบัญญัติให้การกระทำที่ฝ่าฝืนหรือกระทบต่อสิ่งทีประสงคจะคุ้มครอง เป็นความผิดได้โดยไม่ต้องคำนึงว่ามันจะเป็นการปลอมหรือเป็นเท็จก็ตาม นอกจากนี้ การกระทำความผิดอาญาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มิได้มีแต่เฉพาะการแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อมูลเท่านั้น ยังมีการกระทำผิดในลักษณะอื่น ๆ อีก เช่น ความผิดฐานเข้าถึง (access) การทำให้เสียหาย หรือทำลายทางคอมพิวเตอร์ ฯลฯ จึงเห็นควรที่จะมีกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ไว้โดยเฉพาะ ทั้งนี้ เนื่องจาก การบัญญัติกฎหมายใหม่สามารถที่จะกำหนดให้การกระทำใดเป็นความผิด และกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้นได้ อย่างเหมาะสมมากกว่าประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นบทบัญญัติความผิดอาญาทั่วไป ซึ่งกฎหมายใหม่นี้ ผู้เขียนเห็นว่า ควรออกมาในรูปของพระราชบัญญัติซึ่งว่าด้วยการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์และ เทคโนโลยีสมัยใหม่จะเป็นการสอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีได้เป็นอย่างดีกว่าแนวทางแก้ไขปัญหานั้นประการแรกดังกล่าวข้างต้น

5.2.5 ปัญหาอันเกี่ยวกับการพยายามกระทำผิดปลอมเอกสารนั้น จากการวิเคราะห์ปัญหาปรากฏว่า สามารถที่จะเกิดขึ้นได้ แม้ประมวลกฎหมายอาญาฉบับปัจจุบันของไทยจะไม่ได้มีมาตราบัญญัติเป็นความผิดโดยเฉพาะ เหมือนกับกฎหมายของต่างประเทศ แต่ก็สามารถจะลงโทษผู้กระทำผิดได้เนื่องจากมีบทบัญญัติให้การพยายามกระทำผิดเป็นความผิดอยู่ตามมาตรา 80 ซึ่งเป็นบทบัญญัติทั่วไปอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม ผู้เขียนเห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญาของไทยมิได้มีแต่เพียงบทมาตราที่จะลงโทษการพยายามกระทำผิดปลอมเอกสารเท่านั้น แต่ยังมีบทมาตราที่บัญญัติให้การกระทำความผิดสำหรับการปลอมเอกสารเป็นความผิดและกำหนดโทษสำหรับการกระทำผิดนั้นด้วย แม้

ในบทบัญญัติที่ว่า จะไม่มีมาตรการให้การตระเตรียมสำหรับการปลอมเอกสาร เป็นความผิดก็ตาม แต่ถ้าพิจารณาในภาคความผิดจะพบว่า มีมาตรา 246 ที่บัญญัติให้การทาเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอมหรือแปลงเงินตราเป็นความผิด หรือ มาตรา 261 ที่บัญญัติให้การทาเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอมหรือแปลงแสตมป์ และตัว เป็นความผิด ซึ่งเงินตรา แสตมป์ ตัว ก็เป็นเอกสารอย่างหนึ่ง การมีหรือทาเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอมหรือแปลงนั้นอาจนับได้ว่า เป็นเพียงขั้นตระเตรียมอุปกรณ์หรือเครื่องมือสำหรับการปลอมหรือแปลงที่จะมีการลงมือกระทำต่อไป แต่มีข้อสังเกตว่า ในลักษณะ 7 ความผิดเกี่ยวกับการปลอมและการแปลง หมวด 2 ความผิดเกี่ยวกับดวงตรา แสตมป์ และตัว มีแต่มาตราที่บัญญัติให้การทาหรือมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอมหรือแปลงแสตมป์หรือตัวเป็นความผิด ไม่มีมาตรการให้การทาหรือมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอมหรือแปลงดวงตรา รอยตราเป็นความผิดไม่ว่าจะเป็นดวงตรา รอยตราแผ่นดินหรือพระบรมมาภิไธย ทบวงการเมือง องค์การสาธารณะ หรือของเจ้าพนักงานก็ตาม ทั้งที่ดวงตราหรือรอยเหล่านี้ก็นับว่าเป็นเอกสารเหมือนกันและยังอยู่ในหมวดเดียวกับแสตมป์และตัว อีกทั้งโทษสำหรับผู้ปลอม หรือแปลงดวงตรา รอยตราเหล่านี้ก็สูงกว่า หรืออย่างน้อยก็เท่ากับการกระทำต่อแสตมป์และสูงกว่าการกระทำต่อตัวเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ความสำคัญของสิ่งเหล่านี้ก็ไม่ได้นิ่งหย่อนกว่ากันแต่อย่างใด ผู้เขียนจึงขอเสนอให้มีบทมาตราที่บัญญัติให้การทา หรือมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอมหรือแปลงดวงตรา รอยตราเหล่านี้เป็นความผิดด้วย อย่างไรก็ตาม เอกสารที่กล่าวส่วนแต่เป็นเอกสารที่เกี่ยวข้องกับรัฐทั้งสิ้น ซึ่งผู้เขียนเห็นว่าควรที่จะขยายการคุ้มครองให้ครอบคลุมถึงเอกสารของเอกชนในส่วนของ การตระเตรียมสำหรับการปลอมเอกสารด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากว่า ในปัจจุบันนี้เอกสารของเอกชนเข้ามามีบทบาทอย่างมาก โดยเฉพาะในวงการธุรกิจต่าง ๆ หากมีการปลอมเอกสารเกิดขึ้นอาจส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศได้ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากโทษและความสำคัญของเอกสารเปรียบเทียบกับเอกสารของรัฐดังกล่าวข้างต้นแล้ว จะเห็นได้ว่า การปลอมเอกสารสิทธิอันเป็นเอกสารราชการ ฝัณฑ์กรม ใบหุ้น ใบหุ้นกู้ หรือใบสำคัญของใบหุ้น หรือใบหุ้นกู้ ตัวเงิน หรือ บัตรเงินฝาก ตามมาตรา 266 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท ในขณะที่การปลอมหรือแปลงแสตมป์รัฐบาลตามมาตรา 245 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงเจ็ดปีและปรับตั้งแต่สองพันบาทถึงหนึ่งหมื่นบาท และการปลอมหรือแปลงตัวโดยสารซึ่งใช้ในการขนส่งสาธารณะ ตามมาตรา 258 ต้องระวางโทษจำคุก

ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่พันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ โทษของการปลอมเอกสารตาม มาตรา 266 จะสูงกว่าและความสำคัญก็ไม่น้อยไปกว่าแสตมป์ และตัวที่กล่าวมาแล้วแต่ อย่างใด ผู้เขียนจึงขอเสนอให้มีบทบัญญัติเกี่ยวกับตระเตรียมสำหรับการปลอมเอกสาร เพิ่มเติมจากที่มีอยู่แล้ว โดยบัญญัติให้การทําหรือมีเครื่องมือหรือวัตถุสำหรับการปลอม เอกสารดังระบุไว้ในมาตรา 266 เป็นความผิดด้วย

5.2.6 ปัญหาเกี่ยวกับการปลอมป้ายทะเบียนรถยนต์ หากเป็นป้ายทะเบียน ปลอมแล้วก็ย่อมที่จะเป็นความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาอยู่แล้ว แต่หากป้ายทะเบียน ใหม่ออกเอกสารที่ทางราชการทําขึ้นและไม่เป็นเอกสารปลอมก็จะเป็นความผิดตาม พ.ร.บ. รถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 60 ซึ่งเป็นบทกำหนดโทษสำหรับผู้ใดที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม มาตรา 11 ซึ่งบัญญัติให้รถที่จดทะเบียนแล้วต้องมีและแสดงแผ่นป้ายและเครื่องหมาย ครบถ้วนถูกต้องตามที่กำหนดในกฎกระทรวง สำหรับกรณีที่มีไว้เพื่อขายหรือเพื่อซ่อม ก็เช่นกันหากเป็นป้ายที่ทางราชการไม่ได้ออกก็ย่อมเป็นความผิดตามมาตรา 60 ซึ่งผู้ เขียนเห็นว่าควรที่จะมีบทบัญญัติให้ผู้ทำแผ่นป้ายที่ไม่ถูกต้องได้รับโทษด้วยดังเช่นในเรื่อง การปลอมเอกสารซึ่งมีบทบัญญัติให้ทั้งผู้ทําและผู้ใช้เอกสารปลอมเป็นความผิด

5.2.7 ในเรื่องของปัญหาความถูกต้องสมบูรณ์ของเอกสารที่จะใช้ในการตรวจ เปรียบเทียบนั้น ผู้เขียนขอเสนอให้พนักงานสอบสวนหรือเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจสืบสวนคดี ปลอมเอกสารพยายามหาต้นฉบับเอกสารให้ได้ไม่ว่าเป็นต้นฉบับเอกสารจริงหรือเอกสาร ฉบับปลอมเพื่อใช้มาตรวจเปรียบเทียบ นอกจากนั้นควรพยายามหาลายมือหรือลายเซ็น ที่แท้จริงของผู้ต้องหา หรือบุคคลที่ต้องการตรวจพิสูจน์ที่เขียนไว้ในเอกสารอื่นใดภายใน สถานการณ์เดียวกันและในระยะ เวลาใกล้เคียงกับเวลาที่เกิดเหตุ หรือเวลาที่ปรากฏใน เอกสารของกลาง รวมทั้งให้มีแบบต่าง ๆ ของลายมือหรือลายเซ็นที่ครบถ้วน และที่ สำคัญคือจะต้องมีปริมาณของตัวอย่างที่มากพอสมควรแล้วส่งเป็นตัวอย่างมาตรฐาน หาก ไม่สามารถหาตัวอย่างลายมือหรือลายเซ็นได้และจะต้องวิธีให้ผู้นั้นเขียนลายมือตัวอย่าง นั้นใหม่โดยวิธีบอกให้เขียนก็อย่าให้ผู้เขียนมีโอกาสเห็นข้อความหรือตัวเลขในเอกสารของ กลาง เมื่อเขียนเสร็จไปแผ่นหนึ่งแล้วให้เก็บกระดาษที่เขียนแล้วนั้นและนำเอาแผ่นใหม่ ๆ ที่เขียนต่อไปทําเช่นนี้เรื่อยไปจนกว่าจะได้ตัวอย่างลายมือหรือลายเซ็นจำนวนมากพอแก่ ความต้องการ

5.2.8 งานเรื่องปัญหาการสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับการปลอมเอกสาร ผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องควรศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเอกสารนั้นๆ ไม่ใช่แต่เฉพาะชนิดของเอกสารตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่ควรที่จะรู้และเข้าใจวิธีการหรือขั้นตอนอันเกี่ยวข้องกับการใช้เอกสารเหล่านั้น เนื่องจากในปัจจุบันมีเอกสารหลายชนิดที่ใช้กันในงานธุรกิจ เช่น บัตรเครดิต หรือ เลตเตอร์ออฟเครดิต เป็นต้น การทำความเข้าใจเหล่านี้จะช่วยให้การสอบสวนคดีอาญาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ผู้เขียนจึงขอเสนอให้มีพนักงานสอบสวนซึ่งมีความชำนาญเฉพาะด้าน เช่น ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกาย ความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลง เป็นต้น ซึ่งในสมัยที่ผู้เขียนรับราชการอยู่ที่แผนก 3 กองกำกับการ 1 กองปราบปราม ซึ่งเป็นแผนกที่รับผิดชอบสอบสวนความผิดเกี่ยวกับการปลอมแปลงทุกประเภท โดยมีเขตพื้นที่รับผิดชอบทั่วกรุงเทพฯ ก็ได้สอบสวนคดีความผิดเกี่ยวกับเอกสารอยู่เสมอ ดังนั้น หากสามารถนำแนวความคิดนี้มาใช้กับพนักงานสอบสวนที่อยู่ตามสถานีตำรวจได้ก็จะทำให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความรวดเร็วและดียิ่งขึ้นโดยมีข้อผิดพลาดหรือบกพร่องน้อยที่สุด ปัญหาอันเกี่ยวกับการวินิจฉัยข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายต่างตลอดจนอุปสรรคข้อขัดข้องต่าง ๆ ก็จะมีลดน้อยลงไปด้วย

